

Výlety do dětství kazí realita

MARTA ŠVAGROVÁ
redaktorka LN

KOLEM DOKOLA

Všichni teď propagují cesty za tuzemskými cíli – a opravdu, neškodí putovat pro změnu na místa, ke kterým člověka váží vzpomínky nebo třeba dětské zážitky. Změnila se, nebo se mění pohled dospělého na to, co utkvělo v paměti kdysi dávno?

Do Nové Vsi pod Pleší jsme jezdili za babičkou na statek, který její rodině sice vzala kolektivizace, ale kde jí bylo dovoleno žít a pracovat. Cestou vlakem od Mníšku pod Brdy maminka vždycky ukazovala, kam všude jako dítě chodila „počítat panáky“ a na která jejich pole nosila o žních svačinu. Nad vsí se rozkládalo na svou dobu krásné sanatorium, tam zase utekla nejstarší dcera ze statku, když jí nedovolili vdát se za strejdu Alexe. Drama, jaké známe z mnoha románů, mělo tady reálný základ.

V prvním tuberkulózním sanatoriu v českých zemích (160 hektarů pozemků pro ně věnovala knížecí rodina Colloredo-Mansfeldů sídlící na zámku v nedalekém městě Dobříš), které se otevíralo s velkou slávou v roce 1916, se léčilo i mnoho známých osobností, protože TBC byla nemoc těžká a rozšířená. Pracovali tu významní lékaři, legendárním ředitelem byl přísný a svérázný docent Basař, pečlivými ošetřovatelkami řádové sestry – až do padesátých let minulého století, kdy je nová garnitura vyhnala, a mnoho dobrých doktorů rovněž. „Pleš“ však i nadále byla místem, kam se s nadějí uchýlovali nemocní, kde se ale také točily filmy (třeba Gajerovy *Sny na neděli* o lásce dvou mladých pacientů), protože téma i prostředí tu byly ideální.

Jak šel čas, měnilo se odborné osazenstvo i pacienti; tubery ubýlo, ale objevila se nová hrozba, rakovina. Modernizace pomohla uplatnit nové metody odpovídající době. Léčebna obklopená rozsáhlým parkem mohla těžit z dobré pověsti, tradice a atraktivní polohy uprostřed brdských lesů a přitom nedaleko od Prahy a dostupné dopravy.

To vše je pravda i dnes, jen ten návrat do dětské idylly letos hořkne vědomím, že tak jako leckde jinde, i tady se na tradici, kterou vybudovali jiní a dříve, kdosi rozhodl obohacit nekvalitními cestami. Stíhání zaměstnanců i samotné nemocnice je studenou sprchou pro toho, kdo se chce kochat vnější krásou a historií tohoto konkrétního místa.

Tváří trutnovského festivalu, který se pod názvem TrutnOFF BrnoON letos přesouvá do moravské metropole, byl vždy jeho zakladatel Martin Věchet. Jen blíže zasvěcení vědí, že jeho pravou rukou a hlavní výkonnou silou je Eva Navrátilová. Ta vypráví o přípravě letošního ročníku, který se uskuteční ve dnech 21. až 23. srpna.

ONDŘEJ BEZR

LN Jak máte s Martinem Věchetem rozdělené role?

Martin je duší festivalu, je jeho tvůrcem, uměleckým vedoucím, autorem, spisovatelem. Všechno vymyslí, protlačí své bláznivé nápady a já se pak snažím, aby to vše klaplo, dopadlo, proběhlo. Beru si na starost vyřizování formalit, různá doladování domluv s institucemi apod. A díky tomu, že vládnu angličtinou, domlouvám už několik let také zahraniční kapely.

LN Trutnovský festival byl od počátku hodně specifický, jak po organizační, tak po dramaturgické stránce. Je pro vás v něčem těžké se s tímto specifickým vyrovnat?

Před festivalem jsem pracovala v neziskovkách, v Hnutí Duha a Nesehnutí, to už je tak 15 let. Tehdy to ještě více fungovalo na dobrovolnické a méně profesionální bázi, každý dělal, co uměl a co bylo třeba. Panovalo tam velké nadšení, společné hodnoty, přátelství. Hodně jsem se tam naučila. Když jsem začala pracovat pro festival, viděla jsem tam společné prvky a myslím, že podobně fungujeme dodnes. Takže to pro mě nebylo nijak těžké, naopak mi ten „řízený chaos“ vyhovuje. Při festivalu samotném už to musí fungovat jak dobře seřízené hodinky a myslím, že to se nám daří. A přitom si zachováváme tu specifčnost. Například pasoucí se kůzu ve festivalovém zákulisí jen tak někde nepotkáte. Hlavně pro zahraniční interprety to býval nezapomenutelný zážitek. Prodigy si pak třeba své video s kozou Agátou dali na své stránky jako jediné z celého letního turné. O festivalové dramaturgii, kde se střídají metalové kapely s písničkáři s kytarou či big bandem, ani nemluví. Ale o tohle se stará Martin a já se nad tím našťásti vůbec nemusím zamýšlet, jen zařídit, aby to vše klaplo.

LN Zdá se mi, že ve vašem týmu je Martin Věchet ten „indián“

Dívka z Moravy. Festival, který Eva Navrátilová spolupořádá, se přesunul z Trutnova blíž k jejímu rodišti. FOTO GERONIMO

s hlavou v nebesích a vy ho naopak doplňujete praktickým přístupem. V čem je vaše spolupráce nejtěžší a v čem naopak jednoduchá?

Jednoduché je to v tom, že mě baví organizovat, ale neuměla bych ty věci vymyslet. V tom se s Martinem dobře doplňujeme. Těžké je, že Martin je v podstatě neorganizovatelný. Moc neposlouchá, a navíc jeho vnímání času je jak z jiné planety. Člověk musí být připraven pracovat 24 hodin denně.

LN Tématem letošního roku pro vás je přesun z Trutnova do Brna. Víte, že novou lokalitu jste hledali řadu let. V čem se právě brněnský areál Na Střelnici ukázal jako ideální?

Má mnoho mnoho pozitiv. Stromy, přírodní amfiteátr, členitost, lesopark. Projeli jsme toho spoustu a prohlédli hodně areálů po celé republice, odkud nám přišli nabídky. O Brnu jako o novém místě jsme dlouho uvažovali, takže možná proto, že z jižní Moravy pocházím a máme i zde v Brně spoustu kamarádů, kteří nám mohou být nápomocní. Ale nemohli jsme tady najít místo. Areál Střelnice za Anthroprosem byl tudíž jak zjevení. Uvidíme, jak se vše bude vyvíjet dále. V Brně je cítit velká vstřícnost a podpora ze strany radnice, na jakou jsme dříve nebyli z Trutnova zvyklí.

LN Na letošní první ročník v Brně jste měli zaslouhovanejších několik zahraničních účinkujících, plány však vzaly zaves. Uvažovali jste o tom, že byste letošní ročník úplně zrušili?

Samozřejmě že ano. Zpočátku to k tomu směřovalo. Vše se omezilo a zakazovalo. Byla to nejloučtější volba. Ale to by nebyl Martin, aby se jen tak vzdal. Jakmile se začalo mluvit o tom, že se od konce června povolí kapacita venkovních akcí, bylo jasno – jeme do toho. Tajně jsme doufali, že se třeba v červenci situace zlepší a vláda povolí i 2000 lidí. Bohužel se stal přesný opak.

LN Vlastně jste tedy museli začít podruhé.

A teď, jen pár dní před zahájením, začínáme v podstatě potřeť. Prvně to bylo v únoru, kdy jsme vše rozhybali, oznámili, čtrnáct dnů prodávali lístky – a přišla koronavirová omezení a zakažky. Než jsme oznámili nový program bez zahraničních kapel, vrátili jsme peníze. Milé bylo, jak nás lidé, kteří si již zakoupili vstupenku, podporovali. Za to velký dík. Podruhé jsme začínali na přelomu května a června, kdy se u mnohých festivalů lámalo, zdali ano, či ne. A od toho nešťastného zrušení malého festivalu v Ostravě v podstatě z hodiny na hodinu a následně tiskové konference ministra zdravotnic-

tví jsme se rázem ocitli zpět a začínáme potřeť. Naši představitelé totiž teď volí jinou, řekla bych vychytralejší cestu – neomezují, nezakazují, ale straší. Vyzývají, ať lidé nikam nechodí, vzbuzují v nich strach. Držet lidi ve strachu není dobré pro žádný vývoj ve společnosti, to jsme již v relativně nedávné minulosti zažili. Výsledkem je, že jsme byli na různých koncertech i festivalech a řekla bych, že vše je tak na třiceti procentech. I proto jsme se rozhodli naše setkání uskutečnit, tak trochu době navzdory. A děkujeme našemu kmeni, „festivalovému národu“, za jakoukoliv podporu a spoluúčast. Neměli bychom se nechávat zastrašovat.

LN Se zhruba padesáti kapelami budete patrně největším hudebním festivalem letošního léta. S touto ambicí jste program koncipovali od začátku jeho nově, „koronavirově“ přípravy?

Vůbec. Rodilo se to postupně. Martinovi jsem říkala, ať neblázní, když navíc nikdo neví, co bude zítra. Ale postupně jsme došli k tomu, že dodržet specifčnost a výjimečnost našeho setkání a jeho ducha, včetně všech jeho ikon i extrémů, s málem kapel prostě nejde.

LN Musíte pracovat v rámci limitu pouze tisícovky povolených návštěvníků a přihlížet k řadě

dalších hygienických pravidel. Zatěžuje vás to hodně?

Kdyby se ta pravidla neměnila náhodně a zničehonic a byla jasná, předem přesně definovaná a jednoznačně formulovaná, nebyl by to problém. Přijde mi, že v dnešní době nikdo přesně neví, jak to vlastně je, jak to bude za den, za týden, za měsíc. Což na jednu stranu chápu, situace je pro všechny nová a nestandardní. Ale v takové atmosféře to jakékoliv přípravy rozhodně neulehčuje. Další taková úsměvná věc a trochu komplikace je, že vlastně neumíme plánovat akci pro pouhých tisíc lidí. Jsme zvyklí na větší dav, a tak nově zjišťujeme, kolik vlastně oslovit stánkařů, kolik dát do areálu záchodů, kolik výčepů, jaký aparát a podobně. Je zábavné sledovat, jak se Martin radí se svými novými učiteli, pořadateři různých venkovských koncertů a zábav. Ale to už jsou vlastně také příjemné starosti.

LN Právě v těchto dnech se svým týmem objíždíte republiku, vylepujete plakáty, rozdáváte na správných akcích letáky, zvete na festival. Jakou cítíte ve „festivalovém národu“ atmosféru?

Je to hodně různé. Lidé přímo na setkáních a akcích jsou šťastní, milí a vstřícní. Užívají si to a jsou rádi, že mohli někam vyrazit. Ale také cítím mezi lidmi velké obavy a nejistotu. To má souvislost s tím, o čem jsem mluvila, s nejasnými a měnícími se pokyny.

LN Jsou ty obavy jen zdravotní?

Právě že ne, dost lidí se bojí koupit si vstupenku, tedy další kus papíru nebo čárový kód v mobilu, s rizikem, že ho nevyužijí. A tohle, myslím si, bude problém do budoucna – určitá nedůvěra a pocit nejistoty. Neochota kupovat si něco dopředu. Lidé zpodobní. Zvyknou si více sedět doma a pouštět si streamované koncerty. Ale třeba nebude tak zle. Ono se i to pohodlí časem omrzí...

LN Asi jako všichni pořadatelé nemáte během samotného festivalu příliš času věnovat se sledování programu, ale přesto se na závěr zeptám: těšíte se na některého účinkujícího natolik, že si na jeho blok uděláte čas?

Jsem srdcem folkařka, takže doufám, že mi vyjde vidět Roberta Křestana s Druhohou. Na ty se moc těším. Viděla jsem je před dvěma lety na takové menší akci, tuším, že to byla narozeninová oslava, po delší době a zirála jsem, jak jim to hraje. Husí kůži jsem měla v podstatě celý koncert... No a pak bych taky chtěla vidět Budoar staré dámy, to je pro mě taková brněnská kultovka ještě z dob, kdy jsem v Brně žila. Mnoho mých kamarádů je poslouchalo a chodilo na ně a já je nikdy neviděla. Ostuda...

Štěstí a bolest matky v horách

Výstup Kláry Kolouchové na obávanou horu zachytila Jana Počtová v dokumentu K2 vlastní cestou, který kombinuje empatický intimní portrét s horolezeckým dramatem.

IVA PŘIVŘELOVÁ

Česká kina začala hrát další tuzemský dokument o ženě, která své naplnění nachází ve fyzicky náročné aktivitě v ledových dálkách. Novinka K2 vlastní cestou, v níž filmařka Jana Počtová zachytila třetí pokus Kláry Kolouchové zdolat druhou nejvyšší, ovšem nejtěžší horu světa, nicméně víc než portrét čes-

ké musherky Jany Henychové od režisérky Lindy Kallistové Jablonské *Pší láska* evokuje jinou nedávnou premiéru. Film *Proxima*, v níž se Eva Greenová jako astronautka a matka připravuje na vesmírnou misi.

I Klára Kolouchová je matka, konkrétně dvou malých dětí, a naplnění vlastních ambicí také v jejím případě vyvolává otázky, pochybnosti, někdy i odsudky okolí, které její mužští kolegové neřeší. Jana Počtová se lidem žijícím po svém věnovala už v dokumentech *Generace Singles* a *Nerodič*. I její novinka ukazuje, jak úzké jsou konvenční představy o rodinném životě, přestože na genderově sociologický aspekt ženského horolezectví se film nezaměřuje přímo.

Počtová se rozhodla spíš pro osobní portrét. Intimní rodinná

Nejtěžší výstup. Horolezkyň Klára Kolouchová si plní sen. FOTO BONTONFILM

část, v níž výhrady k rozhodnutím protagonistky zaznívají víc zprostředkovaně a kde mluví jen její rodina, tvoří zhruba třetinu snímku. Poté se děj přesune do hor a tam se dokument promění v poměrně napínavé horolezecké drama, přestože výsledek loňské červencové výpravy zmiňují už distribuční materiály k filmu. Jasně uvidíme, že výstup na K2 je výkon náročný a nebezpečný, díky emotivnosti horolezecké cesty provází i dost bezprostředních reakcí.

Úchvatné záběry od filmařů, kteří došli s hrdinkou až do základního tábora, nebo z kamery samotné Kolouchové z vyšších poloh zároveň ukazují krásu hor. I vizuálně snímek působí dostatečně pestře i díky použití zrychlených záběrů krajiny. Atmosféru pobytu v pohorí Karákóram moh-

lo ještě podpořit střídmejší zacházení s hudbou, ta aspoň zůstala poměrně nevtíravá.

Film nevnímá Kolouchovou jako sobeckého blázna ani nezastírá, kolik jí její sebenaplňení v horách stojí. Češka je méně hraniční osobnost než Alex Honnold, o němž vznikl oscarový dokument *Free Solo*, méně riskuje, a dokument o ní je tak i méně vyhrcovaný, skromnější a komornější. Tak jako *Free Solo* ale dokáže zaujmout i nesportovce, jako konkrétní ukázkou ceny a odměny za splnění osobních snů.

K2 vlastní cestou ČR 2020

Režie a scénář: Jana Počtová
Premiéra: 30. 7.

Autorka je filmová publicistka